

U vezi naprijed izloženog postavlja se pitanje što bi trebalo prethodno učiniti u Bosni i Hercegovini da bi se moglo pristupiti osnivanju katastra zgrada.

Po mom mišljenju trebalo bi:

1. Donijeti odgovarajuće zakone,
2. Ustrojiti evidenciju podzemnih instalacija,
3. Kod budućeg novog katastarskog premjera zemljišta primijeniti numeričku fotogrametriju i
4. Sadašnje geodetsko - katastarske planove ažurirati i u vezi toga povećati broj geodetskih stručnjaka u uređima za katastar zemljišta. Ovo iz razloga što bi se moglo u svako doba pristupiti osnivanju katastra zgrada.

Ahmetanović Abdulah

Naučno-tehničko savjetovanje o temi "Katastar zgrada", koje je održano u organizaciji Saveza geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije i Stalne konferencije gradova Jugoslavije dana 14. i 15. novembra 1974. godine u Opatiji i na kojem se je okupilo oko 400 učesnika iz raznih struktura neposredno vezanih ili zainteresovanih za osnivanje i funkcionisanje institucije katastra zgrada, donijelo je slijedeće

ZAKLJUČKE

1. Savjetovanje ukazuje na činjenicu da je zgrada objekat na kojem se isprepliću, pored prostornih i fizičkih, još i niz drugih elemenata imovinsko-pravnog i ekonomskog karaktera čiji je utjecaj vrlo značajan na društvena kretanja u zemlji, kao i na odnose medju građanima. Zbog toga već duže vremena i u našoj zemlji, a posebno u velikim gradovima i značajnim urbanim sredinama, osjeća se potreba za uspostavljanjem suvremene evidencije o zgradama koja bi objedinila današnje parcijalne evidencije i olakšala čuvanje i racionalno iskorištavanje postojećeg i budućeg fonda zgrada.
2. Polazeći od činjenice da fond zgrada u svakoj zemlji, pa i u našoj predstavlja jedno od najvećih nacionalnih bogatstava i da zbog toga, treba čuvanju i održavanju tog fonda posvetiti odgovarajuću pažnju, neki gradovi već sada poduzimaju mjere da u svojoj nadležnosti, i prema svojim lokalnim shvatanjima, riješe probleme uspostavljanja evidencije o zgradama putem osnivanja katastra zgrada.

Medjutim, treba odmah ukazati na okolnost da za stvaranje jedne takove institucije i odgovarajućeg mehanizma

za njezino funkcionisanje kod nas do danas nije konceptijski, ni normativno riješeno pitanje. Zbog toga mišljenja, prijedlozi i stavovi iznijeti u podnijetim referatima i diskusiji na ovom savjetovanju predstavljaju solidnu osnovu za razrješavanje pokrenute problematike.

3. Učesnici savjetovanja smatraju da je, radi značajnijih društvenih potreba u oblasti planiranja, izgradnje i raspolaganja prostorom te reguliranja odnosa medju građanima, neophodno i u našoj zemlji u što kraćem mogućem roku, prići uspostavljanju katastra zgrada, u vidu opće jedinstvene evidencije o zgradama koja bi bila dio dokumentacije o prostoru i činjenicama o njemu.
4. Katastar zgrada treba organizaciono i sadržajno uspostaviti tako da se može najpotpunije koristiti za prostorno-oblikovne, funkcionalno-sadržajne, tehničko-konstruktivne, ekonomsko-eksploatacione i imovinsko-pravne svrhe.
5. Referati podnijeti na Savjetovanju predstavljaju dragocijen materijal u kojem su detaljno sagledana i osvjetljena najbitnija pitanja iz ove oblasti, te kao takav, uz odgovarajući obradu i sistematizaciju, može i treba da posluži kao solidna osnova za iznalaženje optimalnih rješenja, posebno u pogledu minimuma obaveznog sadržaja i tehničkih rješenja koja se odnose na budući katastar zgrada.

Medjutim, savjetovanje nije moglo pružiti gotova rješenja o brojnim i složenim pitanjima iz ove oblasti, tim prije što takvih rješenja ni iskustava nema ni u drugim zemljama, a koja bi se mogla prenijeti u potpunosti na naše prilike. Zbog toga učesnici savjetovanja smatraju da je nužno dalje nastaviti rad na ovoj problematici i dublje izučiti još neka bitna pitanja i to posebno:

- optimalan sadržaj katastra zgrada s obzirom na najznačajnije njegove korisnike;
- najpogodnije unutrašnje uredjenje same evidencije, kao i organizacionu formu i status službe koja bi uspostavila i održavala katastar zgrada;
- postupak i način međusobnog povezivanja i objedinjavanja postojećih evidencija o zgradama, kao i sa budućim katastrom zgrada.

6. Učesnici savjetovanja smatraju da bi bilo najpogodnije da Stalna konferencija gradova Jugoslavije u suradnji sa Savezom geodetskih inženjera i geometara formira jednu interdisciplinarnu radnu grupu koja bi detaljno proučila gore navedena pitanja i dala konkretan prijedlog o njihovom rješenju. O rezultatima rada i svojim prijedlozima, radna grupa bi podnijela izvještaj koji bi se verificirao na Predsjedništvu Stalne konferencije gradova i Predsjedništvu Saveza geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije.

7. Učesnici savjetovanja preporučuju da Stalna konferencija gradova Jugoslavije Predsjedništva Saveza geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije obavijesti republičke, pokrajinske i opštinske skupštine i njihove odgovarajuće organe, kao i ostale zainteresirane organizacije, o sadašnjem radu na ovom problemu i o prijedlogu koji će proizići iz rada interdisciplinarne radne grupe, kako bi se moglo prići donošenju potrebnih propisa iz ove oblasti.

Tadić ing.Fabijan
v.prof.Gradj.fakulteta

O IZRAVNANJU POLIGONIH VLAKOVA

- po prostoj metodi -

U geodetskoj praksi izravnavanje poligonih vlakova vršimo u dva dijela: izravnavanjem uglova i izravnavanjem dužina, odnosno koordinatnih razlika.

Svakom izravnavanju je povod neslaganje (odstupanje), a samo izravnavanje zasniva se na pretpostavkama, koje ničim ne mogu biti dokazane. Ako je npr. suma mjerenih dužina veća nego što treba tada sve dužine skraćujemo proporcionalno njihovim veličinama. Isti je slučaj i sa sumom kutova, kao i svih drugih veličina. Teoretske pretpostavke se jednostavno zanemaruju i izravnavanje se vrši zavisno od predznaka odstupanja izvršenih mjerenja od uslovno zadanih veličina.

Medjutim, teorija nas uči da su greške različitog predznaka čas pozitivne, čas negativne i kažemo da je dobro ono mjerenje čija je suma kvadrata odstupanja od pojedinih mjerenja najmanja (minimum) - po teoriji "najmanjih kvadrata", ili je suma odstupanja jednaka nuli - po teoriji "aritmetičke sredine". Ovako - teoretski dobiveno mjerenje nazivamo "najvjerojatnijom" (stvarnom) vrijednosti mjerene veličine. Pa ipak, i pored sveg nastojanja da dobijemo što tačnija pojedinačna mjerenja, dešava se da su neka od njih veća, druga manja, pa treća opet veća i td. - od svojih stvarnih veličina, da bi na kraju suma tih veličina bila veća ili manja od neke zadane - stvarne veličine. Izravnavanjem dodajemo svakoj mjerenoj veličini popravku, razbacujući neslaganje proporcionalno mjerenoj veličini ili njezinoj težini, ali - svakoj sa istim predznakom, koji je jednak predznaku odstupanja. Očito je da, dok jedne veličine ovim postupkom stvarno popravljamo, druge veličine - čije